

Dacă vorbim de procedeele artistice, de imaginile poetice, întrebuințate de Vapțarov în poeziile sale, traducerea lor este o problemă destul de dificilă. Imaginile lui Vapțarov sînt foarte concise, scurte, clare. Ținînd seama de deosebirea dintre cele două limbi — e cam greu să realizezi aceste lucruri într-o traducere. Imaginile poetice din poeziile amintite mai sus sînt redată destul de clar, destul de apropiat de original. În unele locuri, pentru a păstra aceeași imagine poetică ca în original, a fost nevoie cu unele strofe să capete în traducere o formă mai dezvoltată.

Cîteodată, cum am văzut și la Maria Banuș, sau la Nina Cassian, unele imagini poetice, în traducere sînt stilizate mult, sînt poate chiar mai clar ca în original, unele idei sînt mai accentuate, s-au găsit cuvinte mai nimerite în limba romină care fac versul mai puternic, mai muzical. Se înțelege că asemenea fenomene, întîlnim rar. Acesta este meritul traducătorilor noștri și dovedește că au lucrat conștiincios și cu spirit de răspundere.

Deoarece Vlaicu Birna nu cunoaște limba, el nu poate să pătrundă în imaginile poetice, să-și dea seama ce cuvînt poate fi neglijat și care trebuie neapărat tradus ca originalul să nu sufere. Astfel în poezia « Amintire » este neglijat numai cuvîntul « cînd ». După acest cuvînt urmează o serie de tablouri ale primăverii, strîns legate de el. « Cînd » în această suită de tablouri ne arată timpul și cauza acțiunii. Deoarece acest cuvînt nu este tradus se pierde din continuitate, tablourile se succed fără o legătură vitală.

Как бързо се раждаше
трескава жажда

На пролет,

когато шумолят
листама на двора

в простора

когато се срелкаше

ято от птици.

(Cît de repede se năștea
setea mistuitoare de viață

primăvara,

cînd foșnesc

frunzele în curte

în văzduh

cînd

săgetează-un stol de păsărele)

Iată traducere:

Dar' primăvara,
setea de viață

e mai fierbinte

e mai mistuitoare

Grădinile

cu frunza foșnitoare

Și-n largul cerului

săgeta un stol de rîndunele.

E clar că nu avem nici continuitatea tablourilor și nici exactitatea din original. În original această strofă este despărțită de restul poeziei pentru a scoate în evidență contrastul dintre frumusețea naturii și durerea pricinuită de moartea tovarășului iubit. Traducerea nu ține seamă de acest lucru, dă totul ca un monolit, pierzîndu-se astfel din efectul originalului. Aceste lucruri neînsemnate la prima vedere, au totuși o importanță deosebită, deoarece ele redau și caracteristica poeziei vapțaroviene. Aceleași greșeli se întîlnesc și în « Istoria ». Sensul strofei este redat greșit.

Като мухи сме мрели есен

жените виели по задушница

Изкарали плача на песен

Но само бурена ги слуша

Iată traducerea:

(Ca muștele muream toamna,

Femeile boceau la moși (simbăta morților)

transformau plîsul lor în cîntec

dar numai buruienile le ascultau)

Muream ca muștele cînd vine toamna,

femeile boceau pe largi moși

și plîsul lor era cînt de parastas

și buruiiana doar le asculta.